

«Правоохоронні інформаційні системи»: відгуки вихованців ЛьвДУВС про унікальну освітню програму

Нещодавно у Львівському державному університеті внутрішніх справ, у рамках циклу «Обери професію своєї мрії», відбулася онлайн-презентація освітньої програми «Правоохоронні інформаційні системи», яка є новою та унікальною. У 2021-му році ЛьвДУВС вперше в Україні розпочав підготовку фахівців з проектування та адміністрування правоохоронних інформаційних систем, а також забезпечення їхньої стійкості до кібератак. Про своє навчання за цією програмою розповіли здобувачі, які опановують перспективну нині спеціальність – «Інформаційні системи і технології».

Іванна Грицан, курсантка 1-го курсу:

Мій батько – працівник поліції, тож я перейняла від нього захоплення цією професією. Подорослішавши, почала цікавитися комп'ютерами і зрозуміла, що мені до вподоби програмування. Коли довелося обирати університет, орієнтувалася саме на ЛьвДУВС, адже тут з'явилася нова освітня програма – «Правоохоронні інформаційні системи».

Розповіді випускників вишу не викликали сумнівів, а потім я і сама відчула, що висококваліфіковані викладачі університету справді здатні дати раду будь-яким професійним питанням

чи проблемам. Це стало приводом об'єднати дві сфери, які мені подобалися з дитинства.

Зараз ми вже опанували базу програмування, інформаційні системи, вищу математику, також поліцейські компетентності, зокрема вогневу та строюву підготовку, ІТ-право. Крім того, разом з викладачами створили своє кібервійсько, яке в Інтернет-мережі бореться з фейковою інформацією російських ресурсів. Я рада, що роблю бодай невеликий внесок у нашу майбутню перемогу.

Святослав Новачук, студент 1-го курсу:

Розпочну з невеликої передісторії. Моя мама працювала слідчою, а батько – оперуповноваженим. Пам'ятаю момент, коли на новорічні свята вони подарували мені однострій поліцейського. Це був один із найулюбленіших дарунків за все моє дитинство. Не дивно, що я вирішив крокувати слідами батьків. Перед вступом до вишу переглянув список спеціальностей ЛьвДУВС. «Інформаційні системи і технології» видалася дуже трендовою і найпривабливішою для мене, оскільки завжди цікавився ІТ-сферою.

До речі, це захоплення стало в пригоді декілька місяців тому, коли з моїм добрим товаришем трапилася неприємна історія. Після початку російського наступу багато хто переїздив зі східних регіонів України туди, де можна було почуватися безпечніше. Мій знайомий прихистив одного зі своїх давніх друзів. Спершу вони жили злагоджено та з великою довірою, співпрацювали. Проте одного дня, повернув-

шись додому, хлопець побачив, що зникла дорожка техніка, а його автівку викрали. Він здогадався, хто міг бути до цього причетним. Однак, коли почав телефонувати товаришеві, той не виходив на зв'язок, зник та заблокував картку. Я відгукнувся на заклик про допомогу в пошуку цього горе-друга. Залучивши поліцейських, ми дізналися координати крадія, опрацювали його електронну скриньку, переписки і натрапили на одну програму, яка зберігала всю інформацію про нього у хмарному сховищі. Вдалося розсекретити злочинну схему, яка повторювалася багаторазово. Цей хлопець ошукав не одного знайомого.

Знання, які я отримав в університеті, були корисними під час цієї справи. На заняттях з програмування викладач завжди закликає нас шукати до кінця і не полишати завдань на півдорозі. Отже, методом спроб та помилок можна успішно впоратися із багатьма з них, наприклад, – викрити злодія.

Вікторія Тищук, студентка 1-го курсу:

З дитинства я хотіла пов'язати життя з поліцією та допомагати людям, аби захищати їх від несправедливості та запобігати злочинам. Ця спеціальність важлива, особливо під час великої війни.

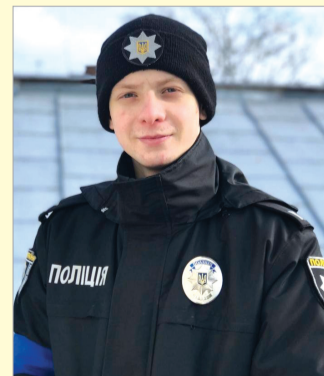
За нетривалий період навчання у ЛьвДУВС ми вже поглиблено опрацювали різні мови програмування та алгоритмі-

зацію, базу Word, Excel та Access. Приємно здивувало, що університет одразу дозволяє здобувачам працювати у багатьох сферах. Попри те, що ми лише на першому курсі, вже приєднувалися до пошуку біженців закордоном, зниклих дітей та виконували завдання з кібербезпеки. Тож у майбутньому я планую поповнити лави кібервійськ.

Маркіян Питель, курсант 1-го курсу:

У мене вже є освіта в галузі комп'ютерної інженерії. Однак, нова спеціальність ЛьвДУВС дуже зацікавила.

Вступивши до вишу, ми як новоприбулі курсанти спершу пройшли курс молодого бійця (далі – КМБ). На два тижні максимально занурилися у випробування, носили форму, щоранку виконували зарядку. Хоча й фізично, й морально було важко, але цей період нас дуже зблизив та надихнув. Командири заохочували до різних активностей, проводили спортивні змагання, організову-

вали перегляди патріотичних фільмів. Ми так звикли до насиченого ритму життя, що дехто навіть не зміг стримати емоцій, коли КМБ закінчився.

Тепер опановуємо алгоритмізацію, вищу математику, програмування мовою C++. За цими сферами – поступ українського кіберпростору. Також вивчаємо структуру правоохоронної системи нашої держави.

Зважаючи на здобутий в університеті досвід, я мрію працювати в місцевій кіберполіції та оберігати інформаційний простір України.

ПРАЦІВНИЦЯ КІБЕРПОЛІЦІЇ ВАЛЕРІЯ ІВКОВА:

«Кожен українець – воїн на своєму фронті. Наш фронт – інформаційний»

Незабаром минає рік від початку повномасштабного вторгнення росії на територію нашої держави. Впродовж цього періоду українці мужньо борються з ворогом, відстоюючи свої кордони та незалежність. Окрім активного протистояння у зонах бойових дій, точиться війна й у медіапросторі, де окупанти намагаються ширити дезінформацію і пропагандистські наративи. Для протидії цьому явищу Департамент кіберполіції України розробив проєкт «StopRussia | MRIYA», спрямований на блокування російської агресії в Інтернеті. Ми розпитали про цю ініціативу капітана поліції, старшого інспектора Управління протидії кіберзлочинам у Львівській області Валерію Івкову.

Наразі одна з найбільших українських кіберплатформ «StopRussia | MRIYA» містить декілька підпроєктів. Серед них – однойменний мережевий канал, який вже об'єднав тисячі українців у боротьбі з інформаційними атаками окупантів.

«Сучасна кіберполіція – це двигун, який рухає правоохоронну систему України вперед, це велика синергія між поліцейськими та волонтерами. Кожен українець – воїн на своєму фронті. Наш фронт – інформаційний. Й ініціатива «StopRussia | MRIYA» надважлива для його підтримки. Задля її популяризації ми регу-

лярно проводимо лекції у школах та університетах і залуцаємо нових кіберзахисників. Загалом до проєкту має змогу долучитися кожен, хто цікавиться питанням кібербезпеки під час війни. Ви можете зробити це самостійно. Для цього потрібно авторизуватися у Telegram-каналі «StopRussia | MRIYA», приєднатися до чатбота й виконувати завдання за інструкціями», – зауважила Валерія Івкова.

Модератори цього бота приймають та перевіряють інформацію про фейкові канали, а потім – блокують їх спільно з волонтерами. На сьогодні зав-

дяки цьому інструментові вдалося зібрати чималу кількість антіукраїнських ресурсів та профілів – понад 90 тисяч. Користувачі можуть самостійно додавати їх на блокування чи надсилати відповідні скарги на ворожий канал.

«Для того, щоби заблокувати проросійський Telegram-ресурс, який має 100 підписників, треба отримати 60 – 80 скарг. Якщо ж блокуємо блогера-мільйонника, перед тим накопичуємо 600 – 800 тисяч таких скарг. Кожен із нас може витратити бодай 15–20 хвилин вільного часу в транспорті чи деінде, аби надіслати повідомлення і наблизити

Україну до перемоги. Адже, коли ми перекриваємо повітря великим російським агрегатором даних, наприклад, каналам ворожих військкорів, для них виникає чимала проблема з відновленням своїх ресурсів та повторним додаванням підписників. Читачі цих каналів, які перебувають на тимчасово окупованих чи інших територіях, отримують альтернативні варіанти – українські ресурси, що поширюють правдиву інформацію про наші реалії», – відзначила кіберполіцейська.

Наступна частина ініціативи «StopRussia | MRIYA» – бот «Народний месник», через який правоохоронці налагоджують комунікацію з населенням та отримують інформацію про пересування ворожої техніки.

«Небайдужі люди, які бачать рух російських військових та їхніх поплічників або ж мають інформацію про нерозірвані боєприпаси, можуть оперативно повідомити про це через чатбот. Також є можливість додавати

У НАС ОДНА MRIYA

#СТАНЬ ВОЇНОМ КІБЕРФРОНТУ, ПІДПИСАВСИ НА КАНАЛ

T.ME/STOPRUSSIACHANNEL

зображення з камер зовнішнього спостереження і слідкувати за діями окупантів», – поділилася Валерія Івкова.

Крім згаданих вище підпроєктів доступна також безкоштовна благодійна гра-клікер «Котяцький драйв», де тривають віртуальні бої проти росіян у реальних місцевостях, наприклад, Чорнобаївці чи Гостомелі. На сайті гри, koto-drive.online, є можливість задонатити на потреби українських захисників в один із перевірених волонтерських фондів.

Додамо, що наразі Департамент кіберполіції України працює над розробкою ще одного підпроєкту в межах ініціативи «StopRussia | MRIYA». Його основне завдання – протидія онлайн-шахрайствам.

Нещодавно вдалося запустити бот StopFraudMriya, завдяки якому можна перевірити безпечність онлайн-покупок чи банківського переказу, а також дізнатися про типові схеми шахрайства та як вберегтися від них.

Ганна Бенедюк

У Відні завершилася презентація навчального курсу для поліцейських

До заходу долучилися науково-педагогічні працівники нашого університету. Навчальний курс для правоохоронців, у якому вони взяли участь, стосувався теми реагування на протиправні дії, пов'язані з джерелами іонізуючого випромінювання під час їх використання, зберігання або транспортування.

Презентація курсу відбувалася у місті Відень (Республіка Австрія) за участі представників Міністерства внутрішніх справ України, Управління радіологічної безпеки Міністерства енергетики США та Державної інспекції ядерного регулювання України.

Під час події працівники ЛьвівДУВС виступали перед учасниками з презентаціями. Зокрема Катерина Крушельницька провела навчальне заняття на тему «Радіаційна небезпека для сил реагування». Володимир Сенік

представив дослідження про фізичний захист джерел іонізуючого випромінювання, а Роман Демків розповів присутнім про нормативно-правове забезпечення у цій сфері.

Після завершення заходу представники Міністерства енергетики США Джеремі Джемисон, Джері Андерсон та Сорін Пуброші відзначили науково-педагогічних працівників університету сертифікатами й обговорили питання майбутньої співпраці.

За матеріалами ВЗГ ЛьвівДУВС

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ ЯРОСЛАВ КОГУТ:

«Ми навчаємо здобувачів, як реагувати в екстремальних реаліях і надавати психологічну підтримку тим, хто цього потребує»

Кафедру соціально-гуманітарної підготовки ЛьвДУВС було створено два роки тому. Вона є структурною частиною факультету №3 Інституту з підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції. Тут вихованці вишу опановують професійно-психологічну підготовку, вивчають юридичну психологію, конфліктологію, механізми ефективної та кризової комунікації, а також опановують техніки формування стресостійкості та навчаються правильно реагувати на вплив інформаційно-психологічних операцій ворога. Про ці злободенні теми ми розпитали у завідувача кафедри, кандидата юридичних наук, доцента Ярослава Когута.

– Якими є головні принципи діяльності поліцейського в період сучасної війни?

– Вочевидь, зараз зросла роль поліції як гаранта безпечного середовища для населення. Тобто її присутність на вулицях міст дає впевненість у тому, що будь-які протиправні дії будуть припинені, а громадяни отримуватимуть потрібну їм допомогу.

– В межах яких дисциплін ви формуєте психологічну стійкість здобувачів з огляду на війну в Україні?

– Ми проводимо для здобувачів військовий вишкіл, навчаємо формувати психологічну стійкість у межах дисципліни «Професійно-психологічна підготовка поліцейського». Також ми трохи змінили наповнення тем, пов'язаних із протидією стресу, подоланням негативних психоемоційних станів, таких, як ступор, паніка, апатія чи агресія тощо. На жаль, тепер українці перебувають не в ситуативному, а перманентному стресовому стані та невизначеності. Багато громадян лише нещодавно почали адаптуватися до цього. Майже кожен може пригадати день, коли почалося повномасштабне вторгнення, які емоції ми переживали, відчувши реальну психологічну напругу, як прокидалися уночі та переглядали новини у соціальних мережах. Наші курсанти тоді несли службу в посиленому варіанті й водночас навчалися. Тоді вони дуже потребували спілкування і підтримки для вербалізації накопичених емоцій та нейтралізації стану підвищеної тривожності. Ми допомагали їм у цьому.

Крім того, від початку повномасштабного вторгнення викладачі кафедри ведуть Facebook-сторінку з професійно-психологічної підтримки правоохоронців. На ній здобувачі отримують індиві-

дуальні консультації, дізнаються про актуальні методики для зниження тривожності, а також телефони служб психологічної підтримки.

– Розкажіть про основні техніки зміцнення стресостійкості поліцейських в умовах воєнного стану?

– Окрему техніку чи методику для зміцнення стресостійкості запропонувати можна, лише маючи інформацію про того, хто її прагне розвинути. Насамперед кожен має провести певний самоаналіз психологічного стану, само-рефлексію. Спершу доцільно було би з'ясувати, чи є у людини складні психологічні стани або розлади, наприклад, надмірна тривожність та ознаки, подібні до депресії. У такому разі обов'язково потрібна консультація фахівця-психолога, який може скоригувати поведінку людини, надати їй допомогу та запобігти можливим психічним ускладненням. Ми також рекомендуємо обмежити кількість переглядів та систематизувати інформацію у новинах та Інтернет-ресурсах. Аби надмірно не стресувати, треба проявляти активність, наприклад займатися волонтерством та різними видами соціальної допомоги. Ще одним важливим чинником у подоланні тривожності є спілкування, обмін енергією та переживаннями. Розуміння власних почуттів сприяє формуванню емоційного інтелекту, який впливає на розвиток стресостійкості. Якщо не вживати заходів щодо нейтралізації стресу, може настати стадія виснаження, яка надалі призведе до серйозніших розладів здоров'я.

– Стресостійкість зараз розглядаємо як одну з професійно важливих якостей сучасного поліцейського. Які ще можемо вказати?

– Сьогодні правоохоронці мають проявляти не лише мужність, неупередже-

ність та силу духу, бути фізично загартованими. Перед ними постає завдання – ефективно комунікувати в кризових умовах із різними категоріями населення, конструктивно вирішувати конфліктні ситуації та вміти надавати першу психологічну допомогу.

– Яка роль поліцейських у підтриманні психологічної стійкості громадян?

– Насамперед працівники поліції повинні чітко дотримуватися своїх функціональних обов'язків. Отже, пам'ятати і про толерантне, зважене та ввічливе ставлення до цивільного населення. У будь-якому разі поліцейський має бути гарантом безпеки та спокою, вміти спілкуватися. У нашому університеті ми навчаємо здобувачів, як правильно реагувати в екстремальних ситуаціях і надавати психологічну підтримку тим, хто цього потребує. Зауважу, що після повномасштабного наступу росії багато українців змушені були покинути домівки й переїхати до інших областей. Працівники поліції цілодобово несли службу на вокзалах разом із волонтерами й надавали внутрішню переміщенням особам потрібну допомогу.

– Нині відбуваються активні інформаційні атаки з боку ворога, аби дестабілізувати моральний стан українців.

Як можемо протидіяти таким загрозливим інформаційно-психологічним операціям?

– Ми постійно відчуваємо внутрішні психологічні зміни через вплив інформації, яка надходить з різних джерел: телебачення, соцмереж, YouTube-каналів. Кожен з нас може стати ланкою передачі різних трактувань сумнівних повідомлень. І в цьому криється небезпека, адже виникає бажання отримати якомога більше інформації та швидко поділитися нею. Зараз ворог має спеціально створені підрозділи та веде проти нас інформаційну війну, впливаючи на психологічний стан суспільства. Аби цьому простояти, ми маємо дбати про власну інформаційну гігієну, фільтрувати все, що читаємо, переглядаємо, сприймати це критично й дуже обережно поширювати дописи у соціальних мережах. Ефективним інструментом протидії є виховання медіаграмотності. Перш ніж перепостити певну інформацію, варто оцінити, чи вона перевірена та правдива, чи отримана з офіційних джерел, чи вплине на моральний стан суспільства та чи не зашкодить досягненню нашої перемоги.

Розмовляла

Ганна Бенедюк,
світлина Галини Лемішко

Збереження історичного коду: п'ятірка фільмів української незалежності

Кіноіндустрія України не поступається іноземним зразкам. Такого висновку можна дійти, переглянувши низку стрічок, знятих останніми роками під керівництвом українських кіномайстрів. Їхні фільми вражають чудовим зображенням та реалізмом, і найголовніше – розповідають про найвагомші періоди національного становлення українців, боротьбу за право жити вільно на своїй землі – минулу та сучасну. Цього разу пропонуємо вам добірку таких кінострічок, рекомендованих до перегляду.

«Снайпер. Білий ворон» (2022)

Сильний патріотичний фільм, присвячений подіям 2014-го року на Донеччині. Він базується на історії екопоселенця з Горлівки Миколи Вороніна, якого жорстока реальність перетворила з пацифіста на снайпера. Російське зло вдерлося до його дому й забрало найдорожчих людей – дружину та ненароджене немовля. Тож чоловік приєднався до лав українських воїнів, аби захистити рідну землю та помститися за вчинене. Актор Павло Алдошин, який зіграв Миколу, перед зніманням пройшов багатоетапну підготовку з військового мистецтва, а тепер служить у ЗСУ, борючись з окупантами.

Зауважимо, що фільм віддали у прокат на 31-й День Незалежності України. Режисер і спів-автор сценарію стрічки Мар'ян Бушан визначив її жанр як воєнну драму з елементами екшену. У коментарі для «Суспільного» він наголосив, що його надзавданням було розповісти світові про українську боротьбу. «Відчуття тривалої війни переслідувало мене протягом всього написання цієї історії. Саме фінал фільму і свідчить про моє відчуття цієї війни. Це – відкритий фінал, і я вважаю, що кожен, хто матиме змогу його побачити, зрозуміє усі закладені меседжі», – відзначив Мар'ян Бушан.

«Щедрик» (2023)

Історична драма, що оповідає історії трьох родин різних національностей – українців, поляків та євреїв. Вони проживають у Станіславові (нині – Івано-Франківськ) в умовах Другої світової війни, зазнаючи німецького та радянського гніту. Дітей із цих сімей окупаційна влада позбавила батьківського піклування. Але наодинці вони не zostалися – дівчатами заопікувалася викладачка співи Софія. Її доня Ярослава прагнула примирити світ твором Миколи Леонтовича – легендарним «Щедриком». «Саму пісню обрали не випадково, бо вона не може не зачепити. І тут не тільки про гарну мелодію, а й про елемент самоідентифікації. Коли у тебе є мова, пісня, культура, тоді ти є частиною свого народу», – зауважила режисерка фільму Олеся Моргунець-Ісаєнко.

«Щедрик» вийшов на великі екрани 5-го січня і зараз доступний для перегляду у кінотеатрах.

«Червоний» (2017)

Екранізація однойменного роману Андрія Кокотюхи напружена та відверта. За сюжетом, до табору ГУЛАГу потрапляє воїн УПА Данило Червоний. Пліч-о-пліч з іншими в'язнями він важко працює у копальні, проходячи крізь нестерпні умови радянської каторги, знущання та репресії. Глядач має змогу зануритися у непрості реалії 50-х років ХХ століття й на прикладі Данила засвідчити незламність духу українських повстанців. Особливо зворушлива сцена стрічки – святкування Великодня, під час якого упівці виконують народну стрілецьку пісню, що й тепер об'єднує націю, – «Ой, у лузі червона калина». Лейтмотив фільму дуже символічний – «Боротьба, яка триває досі».

«Поводир» (2013)

Кінострічка відтворює українську дійсність 1932–1933 років, часи колективізації та репресивного режиму СРСР. Її гасло – «Заплющ очі. Дивися серцем». Головні герої фільму – незрячий бандурист Іван Кочерга, який потай подорожує в товарному вагоні потяга, й десятирічний син іноземного інженера Пітер Шемрок. Їхні долі перетинаються за несподіваних обставин. До рук американського винахідника Майкла Шемрока потрапляють секретні матеріали з інформацією про майбутній Голодомор в Україні, які він має передати репортеріві Гаретові Джонсу. Однак Майкла вбивають, а малий Пітер рятується завдяки сліпцеві Кочерзі та стає його поводитирем. Про їхній непростий шлях, випробування та протистояння радянщині й розповідає фільм. За однією із версій, його сюжет заснований на історії про розстріляний з'їзд кобзарів у Харкові в 1930-х роках.

До речі, назва стрічки має неофіційне продовження – «Поводир, або Квіти мають очі».

«Захар Беркут» (2019)

Екранізація однойменної історичної повісті Івана Франка, створена командою американських та українських кінофахівців. Події розгортаються 1241-го року, в часи монгольської навали, якій мужньо давали відсіч наші пращури. За словами режисера стрічки Ахтема Сейтаблаєва, її зміст полягає в ідеологічному протистоянні між баченням того, як повинні жити та розвиватися громада та держава. На боці світла – тухольський старійшина й знахар Захар Беркут, який присвятив життя боротьбі та служінню народові. На боці темряви – боярин Тугар Вовк, що вивисується над іншими та зрештою зраджує громаду, перейшовши на бік монгольських загарбників. «Створюючи фільми на фундаменті певної драматургії, ми формуємо майбутнє. Тому що це історія перемоги, історія людської гідності, історія жертвності, кохання та мужності. І тому надзвичайно важливо, особливо зараз, такі історії розповідати», – зауважив Ахтем Сейтаблаєв. Гасло фільму питомо українське – «У свободі моя сутність».

Ганна Бенедюк,
за матеріалами ресурсів «Суспільне», 24-й канал та irpin.online